

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2423/2014
Дана 27.08.2014.године
Б Е О Г Р А Д

РАД-14.5 отказ на иницијативу послодавца

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије: Боривоја Живковића, председника већа, Весне Мартиновић и Зорице Смирчић, чланова већа, у парници тужиље АА, коју заступа адвокат АБ, против туженог Републичког фонда за здравствено осигурање у Београду, ул. Јована Маринковића број 2, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о изјављеној жалби туженог против пресуде Првог основног суда у Београду 11П1 бр. 2882/13 од 31.03.2014. године, донео је у седници већа одржаној дана 27.08.2014. године,

П Р Е С У Д У

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду 11П1 бр. 2882/13 од 31.03.2014. године у делу става један изреке који се односи на распоред тужиље и одбацује тужба тужиље у односу на тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиљу распореди на радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и способностима.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду 11П1 бр. 2882/13 од 31.03.2014. године у осталом делу става један и ставу два изреке, а жалба туженог **ОДБИЈА** у том делу као неоснована.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 11П1 бр. 2882/13 од 31.03.2014. године у ставу један изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је поништено решење туженог 02/11 број 118-351/13 од 03.06.2013. године којим је тужиљи отказан уговор о раду број 02/11 број 112-685/11 од 01.04.2011. године на пословима помоћника начелника Одељења за контролу квалитета у Дирекцији Републичког фонда, па је обавезан тужени да тужиљу врати на рад и распореди на радно место које одговара њеној стручној спреми и способностима у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом

принудног извршења, док је ставом два изреке обавезан тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 22.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде под претњом принудног извршења.

Против ове пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у границама овлашћења из одредбе члана 386 ЗПП-а ("Службени гласник РС", бр.72/11...), Апелациони суд у Београду као другостепени суд је нашао:

жалба је делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде у потврђујућем делу њене изреке нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, нити других битних повреда одредаба парничног поступка на које жалба неосновано указује.

Према чињеничном утврђењу у поступку доношења ожалбене пресуде следи да је тужиља била у радном односу до 2008. године- у Министарству унутрашњих послова, да јој је у Министарство унутрашњих послова Републике Србије престао радни однос због остваривања права на пензију са 21 годином ефективног стажа и 50 година живота, да је тужиља са туженим засновала радни однос на неодређено време ради обављања послова самосталног стручног сарадника за контролу уговорних обавеза и контролу остваривања права-надзорник осигурања почев од 12.11.2008. године на основу уговора о раду 07/1 број 112-2464/08 од 12.11.2008. године, да је тужиља са туженим закључила и уговор о раду 02/11 број 112-685/11 од 01.04.2011. године ради обављања послова директора сектора, анекс 2 уговора о раду број 112-995/12 од 09.05.2012. године ради обављања послова директора сектора за послове контроле у сектору за контролу у Дирекцији, анекс 3 уговора о раду број 2/11 број 112-1921/13 од 26.03.2013. године ради обављања послова помоћника начелника Одељења за контролу уговорних обавеза и контролу остваривања права на здравствену заштиту-надзорника осигурања у Одељењу за контролу спровођења закључених уговора у сектору за контролу у Дирекцији, као и анекс 4 уговора о раду број 112-2217/13 од 26.04.2013. године ради обављања послова помоћника начелника Одељења за контролу квалитета, да је тужени послодавац донео решење о отказу уговора о раду 02/11 број 118-351/13 од 03.06.2013. године којим је тужиљи отказао уговор о раду 02/11 број 112-685/11 од 01.04.2011. године и утврдио да тужиљи престаје радни однос са даном 11.07.2013. године, а у образложењу овог решења је навео да је "именована засновала радни однос као корисник старосне пензије, након одласка у старосну пензију на основу сагласности послодавца која је била неопходан услов за заснивање радног односа са запосленом престанком сагласности од стране послодавца, стекли су услови за доношење решења као у диспозитиву".

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право у погледу одлуке садржане у

потврђујућем делу изреке ожалбене пресуде дајући при томе разлоге које у битном прихвата и овај суд као другостепени у поступку њене ожалбене контроле.

Наиме, одредбом члана 175 Закона о раду (“Службени гласник РС”, број 24/05...) прописани су случајеви престанка радног односа (истеком рока за који је заснован, када запослени наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа ако се послодавац запосли и другачије не споразумеју, споразумом између запосленог и послодавца, отказом уговора у раду од стране послодавца или запосленог, на захтев родитеља или старатеља запосленог млађег од 18 година, смрћу запосленог и у другим случајевима утврђеним законом).

Поштујући ову правну норму, у овој материјално-правној ситуацији није остварен ниједан од разлога за престанак радног односа. Тачно је да је тужиља засновала радни однос код туженог у време када је остварила право на пензију, али то је без значаја. Ово са разлога што је тужиља иако је засновала радни однос као лице које је пре тога остваривало право на пензију у својству осигураника по правилима Закона о пензијском и инвалидском осигурању она је засновала радни однос са туженим у складу са претходно назначеним уговорима о раду уговарајући истовремено са туженим послодавцем разлоге за престанак радног односа. Међу тим разлозима сврстан је и разлог отказа уговора о раду на иницијативу послодавца али само ако постоји оправдани разлози утврђени чланом 179 Закона о раду, односно ако запослена својом кривицом учини повреду радне обавезе. Није уговорено да ће тужиљи престати радни однос на основу једностраног отказа уговор о раду послодавца без навођења разлога.

Истина, под тачком 24 уговора о раду 02/11 број 112-685/11 од 01.04.2011. године уговорено је да свако од уговорних страна може да откаже уговор под условима и случајевима утврђеним законом, али слово закона није прописало да послодавац може једнострано да откаже тужиљи као запосленој уговор о раду само због чињенице што је она у време заснивања радног односа код туженог била титулар права на пензију. Тај основ није прописан словом закона.

Тужена страна се не може успешно позивати на одредбу члана 175 став 1 тачка 2 Закона о раду јер ова норма прописује да радни однос престаје кад запослени наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, ако се послодавац и запослени другачије не споразумеју. Ова норма се не односи на тужиљу јер је тужиља као лице које је остварило право на пензију засновала радни однос код туженог као новог послодавца. То жалба признаје наводом да је неспорно да је тужиља код туженог засновала радни однос као старосни пензионер, али погрешно сматра да првостепени суд није дао разлоге за одлуку као у изреци. Супротно овим наводима жалбе разлози побијане пресуде су јасни, потпуни и довољни. У том значењу и исказ за жалбене пресуде да околност недостатка сагласности послодавца за наставак рада тужиље код туженог није законски разлог за отказ чак ни за случај да је у питању запослени који је радни однос код послодавца засновао као корисник старосне пензије.

Код изложеног, погрешно је позивање жалбе на одредбу члана 175 став 1 тачка 2 Закона о раду и истицање да споразум послодавца и пензионера је нужан услов да би пензионер засновао радни однос, што значи да је било интенција

законодавца да пензионисаним лицима може једнострано отказати уговор од стране послодавца и с тим у вези да је таква сагласност престала да постоји. Када то тврди, жалба занемарује разлоге због којих може бити отказан уговор о раду тужилји а што уговорили тужилја као запослена и тужени као послодавац.

Како жалба се позива на одредбу члана 175 став 1 тачка 4 Закона о раду тада занемарује да се ова норма мора тумачити везано за одредбу члана 179 овог закона -отказ уговора о раду на иницијативу послодавца.

Код изложеног неосновано је инститирање жалбе на широј примени права и изостанку даље сагласности послодавца.

Правилно је и решење о накнади трошкова садржано у ставу два изреке ожалбене пресуде јер се исто заснива на правилној примени одребе члана 153 и 154 ЗПП, а жалба у том делу нема разлога.

Правилна је одлука у делу става један изреке којим је поништено назначено решење о отказу уговора о раду тужилји и обавезана тужена да тужилју врати на рад са целине претходно изнетих разлога.

Међутим, ожалбена пресуда је морала бити укинута у делу става један изреке који се односи на обавезу тужене да тужилји распореди на радном месту које одговара тужилји стручној спреми, знању и способностима и тужба у односу на тај тужбени захтев одбачена. Ово са разлога што суд не врши распоређивање већ је оно резултат сагласне воље запосленог и послодавца и остварује се у процедури прописаној одредбом члана 171 и 172 ЗОР.

Ради тога, ожалбена пресуда у овом делу захваћена је битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 2 у вези члана 16 ЗПП, а о којој повреди одредаба парничног поступка овај суд као другостепени води рачуна по службеној дужности на основу овлашћења из одредбе члана 386 став 3 ЗПП. Ради тога, ожалбена пресуда је у овом делу укинута и тужба у односу на назначени тужбени захтев одбачена.

Са изложеног, а на основу одредбе члана 390 и 391 став 2 ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Боривоје Живковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић